

Handläggare:
Susanna Höglund, 08-508 29 758

Till
Social- och arbetsmarknadsroteln

Bortom fagert tal - Om bristande tillgänglighet som diskriminering (Ds 2010:20)

Svar på remiss från Social- och arbetsmarknadsroteln (Dnr 001-1555/2010).

Sammanfattning

Sammantaget ställer sig koncernledningen positiv till förslagen i departementets promemoria. Det är dock viktigt att kraven på åtgärder hos verksamhetsutövaren är rimliga. Bedömningen bör också beakta vilka funktionsnedsättningar fastighetsägaren kan tillgodose och vad som kan krävas utifrån de berörda fastigheternas tekniska och funktionella förutsättningar då det gäller befintliga fastigheter.

Ärendet

Finansroteln har remitterat departementspromemorian *Bortom fagert tal - Om bristande tillgänglighet som diskriminering* (Ds 2010:20) till bland annat Stockholms Stadshus AB. Stockholms Stadshus AB har i sin tur remitterat till dotterbolagen AB Svenska Bostäder, Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) samt Micasa Fastigheter i Stockholm AB.

Promemorian föreslår att det i diskrimineringslagen ska införas en ny bestämmelse om förbud mot diskriminering i form av bristande tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Diskrimineringsförbudet mot bristande tillgänglighet föreslås gälla alla de områden där diskrimineringslagens övriga regler gäller i dag. På samma sätt som gäller för de övriga diskrimineringsförbuden i diskrimineringslagen är det den som ansvarar för verksamheten i fråga som också ansvarar för att den är tillgänglig även för personer med funktionsnedsättning.

En nyhet enligt förslaget är att en fastighetsägare eller någon annan som har ett bestämmande inflytande över möjligheten att vidta tillgänglighetsåtgärder, i vissa fall kan åläggas att betala diskrimineringsersättningen i stället för den verksamhetsansvarige. Så kan bli fallet om fastighetsägaren eller någon annan, med stöd av sin äganderätt eller annan liknande rättighet, hindrar eller påtagligt försvårar att tillgänglighetsåtgärder kan komma till stånd.

Underremisser

Svenska Bostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse.

Svenska Bostäder anser att den bestämmelse som föreslås är bra och att den ligger väl i linje med de lagar och regler kring tillgänglighet som finns och tillämpas idag. Förslaget innebär ett förtydligande av alla samhällsområdets ansvar för att personer med funktionsnedsättning ska kunna delta på likvärdiga villkor i samhällslivet.

En svårighet med bestämmelsen kan vara att skapa samsyn kring och förståelse för vad som är ”skäliga” tillgänglighetsåtgärder. Skälighet är i regel en sammanvägning av flera instansers bedömningar, där uppfattningarna inte sällan står i konflikt med varandra. Ett sådant exempel är kulturklassade fastigheter och bostäder.

En annan svårighet är att otydligheten kring begreppet funktionshinder och funktionsnedsättning. Tillgänglighet förknippas oftast med den synliga, fysiska miljön som höjdskillnader och framkomlighet. Andra funktionsnedsättningar skulle kunna innebära krav på åtgärder inom t ex belysning och luftkvalitet. I promemorian föreslås inte någon enhetlig definition av begreppen funktionshinder eller funktionsnedsättning. Vid en skälighetsbedömning skulle detta ytterligare kunna försvåra ett ställningstagande.

Vid ombyggnader av fastigheter med syfte att göra dem mer tillgängliga, bör hänsyn alltid tas till fastighetens ålder och eventuella skyddsklassning. Det kan också finnas andra förutsättningar som gör att en fastighet inte kan tillgänglighetsanpassas fullt ut.

Svenska Bostäder anser att den bestämmelse som föreslås är bra. Dock är det viktigt att kraven på åtgärder hos verksamhetsutövaren är rimliga och står i relation till de möjligheter och förutsättningar som denne har (*bilaga 1*).

SISAB anser att de i promemorian framförda förslagen är bra och har i övrigt inga synpunkter (*bilaga 2*).

Micasas remissvar har i huvudsak följande lydelse.

Micasa Fastigheter är positiv till förslagen i departementspromemorian.

Micasa Fastigheter, som fastighetsägare av Stockholms stads vård- och omsorgsboenden, har ett särskilt ansvar att tillhandahålla tillgängliga och anpassade bostäder för stadens äldre och funktionshindrade. Det innebär att bolagets fastigheter i huvudsak redan är tillgängliga. Således innebär förslagen i promemorian att det inte kommer att leda till nämnvärt ökade kostnader (*bilaga 3*).

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen anser att promemorians förslag ligger väl i linje med stadens ambitioner, policies och program inom området. Departementets förslag innebär en viss tolkningsfrihet kring definitioner av funktionsnedsättning och rimlighet i åtgärder. Koncernledningen anser att rimlighets- och skälighetsbedömningen i sammanhanget är viktig vid beslut om när en eventuell diskrimineringsersättning skall utgå i förhållande till berörda fastighetsägare. Bedömningen bör beakta vilka funktionsnedsättningar fastighetsägaren kan tillgodose och vad som är rimligt att kräva utifrån de berörda

fastigheternas tekniska och funktionella förutsättningar då det gäller befintliga fastigheter.

Stadens bolag arbetar idag med en hög ambitionsnivå kring tillgänglighet och förslagen bedöms därför inte medföra några stora hinder eller ökade kostnader för bolagen.

Irene Lundquist Svenonius
VD Stockholms Stadshus AB

Dnr SB: 10-0147
Datum: 2010-09-23

Sara Feinberg
Stockholms Stadshus AB
105 35 Stockholm
Samt elektroniskt till:
Sara.feinberg@s-husab.stockholm.se

Remissvar på departementspromemorian Bortom fagert tal – Om bristande tillgänglighet som diskriminering

Remiss från Social- och arbetsmarknadsroteln, Stockholms Stadshus
Diarienummer: 001555/2010

AB Svenska Bostäders synpunkter

I promemorian föreslås att det i diskrimineringslagen ska införas en ny bestämmelse om förbud mot diskriminering i form av bristande tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Förslaget innebär också att tillgänglighetsåtgärder ska kunna krävas av en verksamhetsutövare eller en fastighetsägare som bryter mot förbudet om diskriminering.

Förslaget omfattar bara sådana åtgärder för tillgänglighet som anses skäliga.

Enligt förslaget ska fastighetsägare också i vissa fall kunna åläggas att betala diskrimineringsersättning. För att detta ska kunna inträffa krävs att fastighetsägaren, med stöd av sin äganderätt eller annan liknande rättighet, hindrar eller påtagligt försvårar att tillgänglighetsåtgärder kan komma till stånd.

Synpunkter

Svenska Bostäder anser att den bestämmelse som föreslås är bra och att den ligger väl i linje med de lagar och regler kring tillgänglighet som finns och tillämpas idag. Förslaget

innebär ett förtydligande av alla samhällsområdets ansvar för att personer med funktionsnedsättning ska kunna delta på likvärdiga villkor i samhällslivet.

En svårighet med bestämmelsen kan vara att skapa samsyn kring och förståelse för vad som är ”skäliga” tillgänglighetsåtgärder. Skälighet är i regel en sammanvägning av flera instansers bedömningar, där uppfattningarna inte sällan står i konflikt med varandra. Ett sådant exempel är kulturklassade fastigheter och bostäder.

En annan svårighet är att otydligheten kring begreppet funktionshinder och funktionsnedsättning. Tillgänglighet förknippas oftast med den synliga, fysiska miljön som höjdskillnader och framkomlighet. Andra funktionsnedsättningar skulle kunna innebära krav på åtgärder inom t ex belysning och luftkvalitet. I promemorian föreslås inte någon enhetlig definition av begreppen funktionshinder eller funktionsnedsättning. Vid en skälighetsbedömning skulle detta ytterligare kunna försvåra ett ställningstagande.

Vid ombyggnader av fastigheter med syfte att göra dem mer tillgängliga, bör hänsyn alltid tas till fastighetens ålder och eventuella skyddsklassning. Det kan också finnas andra förutsättningar som gör att en fastighet inte kan tillgänglighetsanpassas fullt ut.

Svenska Bostäder anser att den bestämmelse som föreslås är bra. Dock är det viktigt att kraven på åtgärder hos verksamhetsutövaren är rimliga och står i relation till de möjligheter och förutsättningar som denne har.

AB Svenska Bostäder

Pelle Björklund

VD

Sandra Plavinskis
Informationschef

Dnr: 666-2010

Sara Feinberg
Stockholms Stadshus AB

105 35 STOCKHOLM

Stockholm 2010-09-14

**Remissen om departementspromemorian bortom fagert tal – om
bristande tillgänglighet som diskriminering, dnr 001-1555/2010**

Social- och arbetsmarknadsroteln har remitterat rubricerat ärende till koncernledningen för Stockholms Stadshus AB som i sin tur som underremiss tillställt bland andra SISAB ärendet för besvarande. Bolaget önskar med anledning härav framföra följande.

SISAB finner de i promemorian framförda förslagen bra och har i övrigt inga synpunkter.

Med vänlig hälsning

Skolfastigheter i Stockholm AB

Johan Castwall

Remissvar

Datum
2010-09-09

Stockholms Stadshus AB
Att: Sara Feinberg

105 35 STOCKHOLM

Remiss av Departementspromemorian Bortom fagert tal – Om bristande tillgänglighet som diskriminering (Ds 2010:20)

Micasa Fastigheter har från Stockholms Stadshus AB mottagit en underremiss för yttrande avseende en ”Remiss av Departementspromemorian Bortom fagert tal – Om bristande tillgänglighet som diskriminering (Ds 2010:20)”, dnr KS 001-1555/2010.

Remisstiden är satt till den 15 september 2010.

Detta yttrande har inte behandlats av bolagets styrelse men kommer att anmälas i efterhand.

Bakgrund

I promemorian föreslås att det i diskrimineringslagen (2008:567) ska införas en ny bestämmelse om förbud mot diskriminering i form av bristande tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

Diskrimineringsförbudet mot bristande tillgänglighet föreslås gälla för alla de samhällsområden där diskrimineringslagens övriga regler gäller idag.

Bestämmelsen omfattar situationer där någon missgynnas till följd av annans underlåtenhet att, i fråga om tillgänglighet, vidta skäliga åtgärder för tillgänglighet så att personer med en funktionsnedsättning kommer i en situation som är jämförbar med den för personer utan sådan funktionsnedsättning. En helhetsbedömning av skäligheten måste göras i varje enskilt fall.

Sex punkter har definierats som särskilt ska beaktas vid skälighetsbedömning.

1. Om åtgärden är av det slaget att den behöver vidtas redan enligt andra bestämmelse
2. Nyttan särskilt för personer med funktionsnedsättning av att åtgärden vidtas
3. En verksamhets möjligheter att bära kostnaderna för åtgärden
4. Den verksamhetsansvariges möjligheter att förutse behovet av åtgärden
5. Åtgärdens inverkan på verksamhetens innehåll, funktion eller organisation samt
6. Åtgärdens inverkan på hälsa, säkerhet och kulturmiljö

Ett av förslagen i promemorian innebär att fastighetsägare eller någon annan som har ett bestämmande inflytande över möjligheten att vidta tillgänglighetsåtgärder, i vissa fall ska kunna åläggas att betala den diskrimineringsersättning som kan utgå istället för den verksamhetsansvarige.

Micasa Fastigheters synpunkter

Micasa Fastigheter är positiv till förslagen i departementspromemorian.

Micasa Fastigheter, som fastighetsägare av Stockholms stads vård- och omsorgsboenden, har ett särskilt ansvar att tillhandahålla tillgängliga och anpassade bostäder för stadens äldre och funktionshindrade. Det innebär att bolagets fastigheter i huvudsak redan är tillgängliga. Således innebär förslagen i promemorian att det inte kommer att leda till nämnvärt ökade kostnader.

Anders Nordstrand
VD